

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Studeren in het mbo

De informatie in deze folder helpt om je goed
voor te bereiden als je naar het mbo wilt

Scan de QR-code
en bekijk de video
'Aanmelden voor
het mbo'

Studiekeuze

Oriënteer je goed

Kiezen welke opleiding je gaat doen, kan best lastig zijn. Daarom besteed je daar op school al veel aandacht aan. Praat er ook over met je ouder(s) of verzorger(s), vrienden en familie. Kijk op [KiesMBO.nl](https://www.kiesmbo.nl) voor informatie over opleidingen, beroepen en kansen op de arbeidsmarkt, en op de websites van opleidingen die je interessant vindt. Daar staat veel informatie, en vaak (online) activiteiten die je helpen bij je studiekeuze en een goede start. Ga vooral ook naar open dagen!

Bol of bbl?

Op het mbo kun je uit twee leerwegen kiezen:

- 1 Bij de *beroepsbegeleidende leerweg (bbl)* ga je werken en leren in de praktijk. Je bent in dienst van een bedrijf en gaat gemiddeld 1 dag per week naar school.
- 2 In de *beroepsopleidende leerweg (bol)* ben je vaker op school. Daarnaast loop je stage bij een erkend leerbedrijf.

Welke opleiding kun je gaan doen?

Dat ligt aan het diploma dat je hebt. Bekijk wat er voor jou mogelijk is.

WELK DIPLOMA HEB IK ?	OPLEIDING	KENMERKEN
<ul style="list-style-type: none"> • geen diploma • getuigschrift of schooldiploma praktijkonderwijs	Entreeopleiding	<ul style="list-style-type: none"> • Je moet 16 jaar of ouder zijn. • Duurt 1 jaar. • Met je diploma op zak:<ul style="list-style-type: none"> - kun je gaan werken. - kun je doorstromen naar mbo-niveau 2.
<ul style="list-style-type: none"> • afgeronde entree-opleiding • vmbo basis • vmbo kader • vmbo gl/tl	mbo-niveau 2	<ul style="list-style-type: none"> • Duurt 1 tot 2 jaar. • Met je diploma op zak:<ul style="list-style-type: none"> - kun je gaan werken. - kun je doorstromen mbo-niveau 3. - kun je doorstromen naar mbo-niveau 4.
<ul style="list-style-type: none"> • vmbo kader • vmbo gl/tl • mbo 2	mbo-niveau 3	<ul style="list-style-type: none"> • Duurt 2 tot 3 jaar. • Met je diploma op zak:<ul style="list-style-type: none"> - kun je gaan werken. - kun je doorstromen naar mbo-niveau 4.
<ul style="list-style-type: none"> • vmbo kader • vmbo gl/tl • mbo 2 en 3 • overgangsbewijs 3-4 havo of vwo • havo • vwo	mbo-niveau 4	<ul style="list-style-type: none"> • Duurt 3 of 4 jaar. • Met je diploma op zak:<ul style="list-style-type: none"> - kun je gaan werken. - kun je doorstromen naar het hbo (associate degree of bachelor).
<ul style="list-style-type: none"> • vmbo gl/tl • vmbo kader (in uitzonderlijke gevallen)	havo*	<ul style="list-style-type: none"> • Duurt 2 jaar • Met je diploma op zak:<ul style="list-style-type: none"> - kun je gaan werken. - kun je doorstromen naar mbo-niveau 4. - kun je doorstromen naar het hbo (associate degree of bachelor).

* Informeer bij je mentor of decaan naar de mogelijkheden om door te stromen naar de havo.

Aanmelden

Meld je uiterlijk 1 april aan

Je kunt je aanmelden via de website van de school waar je de mbo-opleiding wilt gaan volgen. Je krijgt dan bericht over de vervolgstappen. Als je je uiterlijk 1 april aanmeldt, heb je recht op toelating tot de opleiding van je keuze, als je voldoet aan de eisen.

Let op: eerder aanmelden kan nodig zijn, check de website van de school.

Aanvullende eisen

Kijk of er extra eisen zijn. Want sommige mbo-opleidingen vragen meer dan alleen een vmbo-, havo- of vwo-diploma, zoals dans- en sportopleidingen. En voor opleidingen tot stuurman of chauffeur is een medische keuring nodig. Als er extra eisen zijn, staat het uiterlijk 1 februari op de website van de school.

Beperkte opleidingsplekken

Soms is het aantal plaatsen bij de mbo-opleiding beperkt, en kan misschien niet iedereen geplaatst worden. Dat staat dan op de website van de school. Er staat ook bij vanaf wanneer je je in kunt schrijven.

Bij sommige scholen moet je loten voor een plek. Ook dat staat op de website van de school.

De meeste scholen met beperkte plaatsen wijzen plekken toe op volgorde van aanmelding. Schrijf je dus zo snel mogelijk in. Vaak kan dat al in oktober!

Word je niet geplaatst? Vraag dan of de school je wil helpen een andere opleiding te vinden.

Studiekeuzeadvies: maak er gebruik van!

Als je je **uiterlijk 1 april** aanmeldt, heb je recht op een studiekeuzeadvies. De school vertelt je dan meer over de opleiding, zodat je beter weet of die aansluit bij wat je ervan verwacht.

Let op!
Meld je
uiterlijk
1 april aan

Veel mbo-scholen hebben een verplichte intake. Je moet eraan meedoen om de opleiding te beginnen. Let daar dus goed op!

Krijg je een negatief advies?

Dan kan het verstandig zijn om een andere opleiding te kiezen. Als je je op tijd hebt aangemeld, en je voldoet aan de eisen, dan hoeft je het advies niet op te volgen. Ben je het wel eens met het advies? Dan kan de mbo-school je helpen een andere opleiding te vinden.

Extra ondersteuning nodig?

Heb je extra ondersteuning nodig op school vanwege een beperking of om andere redenen? Bespreek dat vooral in het kennismakingsgesprek. Dan kan de school er rekening mee houden. De school vertelt je dan welke extra voorzieningen er zijn.

In principe mag je behoefte aan extra ondersteuning geen reden zijn om je niet toe te laten. Kijk voor meer informatie op www.mbotoegeankelijk.nl

Heb je klachten over de aanmelding?

Op de website van de school staat een klachtenprocedure. Klachten en vragen kun je ook melden bij de Jongeren Organisatie Beroepsopleiding (JOB). Kijk op <https://www.jobmbo.nl/vragen-klachten> of mail je klacht of vraag naar info@jobmbo.nl

Meer weten? www.rijksoverheid.nl/studeren

Geldzaken en vervoer

Tot je 18^e hebben je ouder(s) of verzorger(s) recht op kinderbijslag en hoeft je nog geen les- of cursusgeld te betalen.

Vanaf het 1^e kwartaal na je 18^e verjaardag heb je recht op studiefinanciering als je de beroepsopleidende leerweg (bol) doet in het mbo. Ben je aan het begin van je mbo-opleiding nog geen 18? Dan kun je al wel een studentenreisproduct aanvragen bij DUO. Kijk voor meer info op duo.nl/reizenmbo. De studiefinanciering bestaat uit verschillende onderdelen, die je bij DUO aanvraagt:

- basisbeurs
- aanvullende beurs
- studentenreisproduct
- lening met rente

In mbo 1 en 2 zijn de basisbeurs, de aanvullende beurs en het studentenreisproduct meteen een gift. Je hoeft ze dus niet terug te betalen. Voor mbo 3 en 4 zijn deze onderdelen een prestatiebeurs. Als je binnen 10 jaar je diploma haalt, worden ze omgezet in een gift. Lukt dat niet, dan moet je alles met rente terugbetalen. Een lening met rente moet je later altijd met rente terugbetalen.

Basisbeurs

De hoogte van de basisbeurs hangt af van je woonsituatie. Als je uitwonend bent, is de beurs hoger dan wanneer je thuis woont.

Aanvullende beurs

Bovenop de basisbeurs kun je misschien een aanvullende beurs krijgen. Vraag de aanvullende beurs altijd aan! Aanvragen hoeft maar één keer. DUO berekent dan ieder jaar of je ervoor in aanmerking komt. De aanvullende beurs hangt af van het inkomen van je ouder(s) of verzorger(s). Ook wordt rekening gehouden met het aantal kinderen dat je ouder(s) of verzorger(s) verzorgen en of je ouder(s) of verzorger(s) een studieschuld terugbetalen.

Het studentenreisproduct

Met het studentenreisproduct reis je vrij of met korting door heel Nederland, met al het openbaar vervoer. Je kunt kiezen voor een week- of een weekendabonnement.

Lenen

Kom je financieel niet rond? Dan kun je extra lenen bij DUO. Je kunt het bedrag dat je leent iedere maand aanpassen. Over de lening loopt rente, vanaf de maand nadat je de lening krijgt. Het rentepercentage wordt tijdens je studie jaarlijks vastgesteld en kan dus per jaar verschillen.

Als je leent, bouw je een studieschuld op. Die schuld moet je na je opleiding terugbetalen in maandelijkse termijnen, verdeeld over 35 jaar, met rente. Bij het terugbetalen wordt rekening gehouden met je inkomen. Heb je geen of weinig inkomen, dan betaal je minder terug.

Tip: op duo.nl/meerdanlenen staat een handig overzicht van wat een studie kost, hoe andere studenten aan geld komen en hoeveel studiefinanciering je kunt krijgen.